བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ། བོད་ཟླ་ 6 ཚེས་ 9 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 52 ཨང༌། 28 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

17th July 2013

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 52 Issue 28 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

ཉི་ཧོང་དུ་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།

སིངྒ་པུར་དུ་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་
སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་
འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་ལྟར་
དགུང་གྲངས་ ༧༨ ལ་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་
དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་གི་ཡོད་པ་ལྟར། སིངྒ་པུར་དུ་
རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་བསྟི་གནས་ཁང་
(Tibetan Buddhist Centre)གིས་གོ་སྒྲིག་
ཐོག་ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་སིངྒ་པུར་དུ་སྐུའི་
འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་དང་པོ་ཞུས་འདུགབོད་མིའི་དཀའ་སྡུག་སེལ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་
བཏོན་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠ དང་
༡༡ ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཝ་ཤིང་
ཊོན་ཌེ་སིའི་ནང་ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་བར་
ཐབས་བྱུས་དང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཐོག་གྲོས་
མོལ་བྱེད་འཆར་ཡོད་པ་དང་སྟབས་བསྟུན། ཁུལ་
དེའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ་དང་ཨ་རིའི་ནང་
གི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གོ་
སྒྲིག་འོག་ཨ་རིའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཉེ་འདབས་སུ་
ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་འདུག

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་དགུང་
གྲངས་ ༧༨ ལ་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་
ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་ཆེད། ཉི་ཧོང་རྒྱལ་ས་ཊོཀ་ཁྱོའི་
ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཨོ་ཀུ་ར་ (Hotel Okura)
གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཤེས་རིག་
དྲུང་ཆེ་དངོས་གྲུབ་ཚེ་རིང་ལགས་དབུ་བཞུགས་
ཐོག་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལྷག་པ་མཚོ་སྒོ་ལགས་
ཀྱིས་མཛད་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་
གནང་བ་དང་སྦྲགས། ཉི་ཧོང་དང་བོད་རིགས་སོགས་
ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༢༥༠ བརྒལ་བ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་
འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད། ལྷག་པར་ཉི་ཧོང་
གི་རྒྱལ་ས་ཊོཀ་ཁྱོ་ནས་རྒྱང་ཐག་ཧ་ཅང་རིང་བའི་
གྲོང་ཁྱེར་ཨོ་ཀི་ན་ཝ་ (Okinawa) དང་ཀུ་ཡུ་ཤུ་
(Kyushu) བཅས་ནས་མཛད་སྒོར་མཉམ་ཞུགས་
གནང་མཁན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཞུས་ཡོད།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་ཚན་རིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཚོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་
སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་

མཆོག་གིས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཚན་རིག་
བསྟི་གནས་ཁང་གསར་པ་དབུ་འབྱེད་རབ་
གནས་དང་འབྲེལ་གྲྭ་ཚང་དེའི་དགེ་འདུན་པ་
ཚན་རིག་སློབ་སྦྱོང་གནང་དང་གནང་མུས་
ཡིན་པ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་ཡོད་པ་
རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། དེ་
རིང་ངོས་རང་འདི་གར་ཡོང་སྟེ་ཁྱེད་རང་ཚོ་

ཚན་རིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་རྣམས་དང་
ཁྱུག་ཙམ་ཐུག་རྒྱུ་བྱུང་བར་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་

བྱུང། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་
ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཚན་རིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་
བྱེད་རྒྱུ་དེ་སོ་སོའི་ཤེས་བྱའི་གནས་གཅིག་པུ་
མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དུས་རབས་
ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་ནང་ཚན་རིག་པས་འཛམ་
གླིང་འདིའི་ཐོག་བདེན་དོན་རྩོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྩོད་
མེད་ཡོངས་གྲགས་རེད། ང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་

པའི་ཆོས་དེ་ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་འགྲེལ་
བཤད་རྒྱག་ཐུབ་པ་དང་ལག་སྦྲེལ་གཏོང་ཐུབ་

པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ཡང་ངོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་སྤེལ་རྒྱུའི་དོན་དག་མིན་པར། འཛམ་
གླིང་འདིའི་ཐོག་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་སྤེལ་རྒྱུར་
ངོས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་
ནི་ང་རང་ཚོས་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད།
གང་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་

བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང། དེ་བཞིན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད།
ཁྱེད་རང་ཚོས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་
པའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་
རྒྱུར་འགན་ཁུར་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་ལེན་དགོས།
ངོས་རང་ཚན་རིག་ལ་དངོས་སུ་སློབ་སྦྱོང་དེ་
འདྲ་གང་ཡང་བྱས་མྱོང་མེད་ཀྱང་ཚན་རིག་པ་
དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་དང་གོ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་
ལོ་མང་པོ་ཞིག་ཕྱིན་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་ནམ་
རྒྱུན་རིགས་འགའ་ཤས་ནས་ཚན་རིག་ལ་
སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན། ཆོས་དད་ལ་གནོད་སྐྱོན་
ཡོང་གི་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་མཁན་ཡོང་གི་འདུགཚན་རིག་དངོས་གནས་ཤིག་དང་གཏིང་ཟབ་
ཐོག་ཕྱིན་ན། ནང་ཆོས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་ནང་ཆོས་དང་འགལ་
ཟླ་གང་ཡང་མེད། གང་ལ་ཞེ་ན། ནང་ཆོས་
ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད།
ཚན་རིག་པས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་
བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་འགྲོ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྟངས་དེ་ཚན་རིག་པས་
མིག་གིས་མཐོང་། རྩིས་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་གི་
ཡོད། ང་ཚོས་བརྟག་དཔྱད་གཙོ་བོ་དེ་ཚད་མ་
རིགས་པའི་འགྲོ་སྟངས་ཁྱབ་མི་ཁྱབ་ཐོག་ནས་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་
སྩལ་ཡོད། །

སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཨུཏྟར་ཁཎྜ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་དང་
མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།
༄༅། །བོད་མའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧
ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༡།༣༠ ཙམ་ལ་
ཨུཏྟར་ཁཎྜ་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་སྡེ་ར་ལྡུན་ནང་
མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཝི་ཇེ་བྷ་
ཧུ་གྷུ་ན་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།
སྐབས་དེར་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཨུཏྟར་ཁཎྜ་
མངའ་སྡེའི་ནང་ཉེ་ལམ་ཆུ་ལོག་གི་གོད་ཆག་
ཚབས་ཆེ་ཕོག་པར་བརྟེན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱིས་ཐུགས་གསོའི་འཚམས་འདྲི་
སྩལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་བརྒྱུད་སྤྲོད་ཞུས་པ་མ་
ཟད། ངལ་སེལ་རོགས་སྐྱོབ་ཆེད་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ནས་ཞལ་འདེབས་ཧིན་སྒོར་འབུམ་
གསུམ་དང་རྡ་ས་ས་གནས་ཀྱིས་ཧིན་སྒོར་
ཉིས་འབུམ་ལྷག་ཙམ་ཞལ་འདེབས་གནང་བའི་
དངུལ་འཛིན་ཅེཀ་ཕུལ་བར་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་
མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཡོད། དེ་བཞིན་

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་མངའ་སྡེ་དེའི་ནང་གནས་
སྡོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཁག་གཅིག་ལ་རོགས་
རམ་གང་ཡོང་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་
ཞུས་པ་ལྟར། བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་ཀྱང་བོད་
མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད་འབད་བརྩོན་གང་
ཡོད་གནང་རྒྱུའི་
ཁས་ལེན་ཡང་
གནང་ཡོད། གཞན་
ཡང་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་
གཉིས་མཇལ་
འཕྲད་སྐབས་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་ནང་སྲིད་དྲུང་
ཆེ་འཁོར་ལྷ་ཚང་
བསོད་ནམས་
སྟོབས་རྒྱལ་
ལགས་དང་། རྡ་

ས་ས་གནས་བདེ་དོན། སྡེ་ར་ལྡུན་ས་གནས་
བདེ་དོན་གྱི་སྐུ་ཚབ། དེ་བཞིན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གི་སྒེར་དྲུང་འཇིགས་མེད་པ་སངས་ལགས་
བཅས་ལྷན་བཅར་ཞུས་འདུག དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཐོག་
མར་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཉེ་ལམ་གསར་འཛུགས་
བྱུང་བའི་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་གཞིས་ཆགས་སུ་

གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་ཏེ་མི་མང་ལ་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་རྗེས་ཉེ་འགྲམ་
དུ་ཡོད་པའི་དོན་འགྲུབ་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་
ཕེབས་སྐབས་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་
བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་འདུག

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་༸གོང་
ས་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཧུན་སུར་རབ་
རྒྱས་གླིང་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་དད་ལྡན་
ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་
མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་འགྲེལ་
དབྱངས་གསལ་སྒྲོན་མེའི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་བཀའ་
སློབ་སྩལ་དོན། དེ་རིང་ངོས་རང་འདི་གར་འབྱོར་
ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་དང་ཐུག་རྒྱུ་བྱུང་བ་རེད། ཐོག་མར་
ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཡོད། དཔལ་ན་
ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་མི་རབས་ནས་
མི་རབས་བར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ཐོག་ནས་
བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་དེ་ཕལ་ཆེར་ང་ཚོ་
བོད་པ་གཅིག་པུ་རེད་འདུག བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་རེད།
གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དེ་དག་རང་དབང་བྲལ་
ནས་གནས་སྟངས་ཁག་པོའི་ཐོག་གནས་ཡོད། ཆོས་
དད་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཧ་ལས་པ་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་
ཞེན་ཁོག་དང་ཆོས་དད་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ལྟ་བུ་
ཆགས་ཏེ་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་རེད་འདུག འོན་ཀྱང་
རང་དབང་ཐོག་ནས་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དང་
ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཁུག་ཀྱོག་དེ་འདྲར་ཡོད་སྲིད་པ་
རེད་མ་གཏོགས་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།

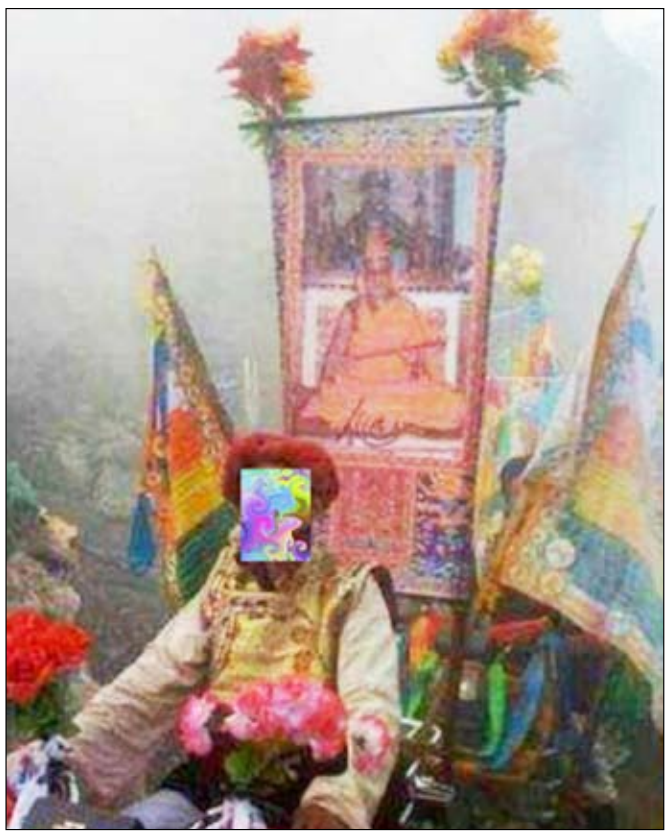

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 6 ཚེས་ 9 ཕྱི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 17

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་
༸གོང་ས་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་དགུང་གྲངས་ ༧༨

ལ་ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་ཁམས་རྟའུ་ཉ་མཚོ་
དགོན་པར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་
དམག་མིས་མང་ཚོགས་ནང་གང་བྱུང་མེ་མདའ་
བརྒྱབ་འདུག དེ་བཞིན་དཀར་མཛེས་དང་ལི་ཐང།
བྲག་མགོ མདོ་སྨད་མགོ་ལོག་རྟ་བོ་དང་བླ་བྲང།
རྨ་ཆུ། ཆབ་ཆ། སྐུ་འབུམ་དགོན་བཅས་སུ་ཡང་
སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་འདུགདེ་ཡང་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གནས་
ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་
ཁམས་རྟའུ་ཉ་མཚོ་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་དང་
དགེ་ལྡན་ཆོས་གླིང་གི་བཙུན་མས་གཙོས་སེར་སྐྱ་
མི་མང་ཚོས་ཡུལ་དེའི་གཞི་བདག་རྨ་ཆེན་སྤོམ་
རའི་རྩེར་བསང་གསོལ་ཆེན་པོ་བཏང་སྟེ་༸གོང་
ས་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་
བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པའི་

རླངས་འཁོར་ ༤ དང་། དམག་མིའི་རླངས་འཁུར་
༧ ཙམ་འབྱོར་ཏེ་བོད་མི་ཚོ་དང་གདོང་ཐུག་བྱུང་
སྟེ་ཐོག་
མར་མང་

ཚོགས་ལ་
འཇིགས་
སྐུལ་གྱིས་
ཕྱིར་ལོག་
དགོས་
ཚུལ་བརྗོད་
སྐབས།
མ ང་

ཚོགས་
ཀྱིས་རི་
མ གོར་
བསང་

གསོལ་
གཏོང་བ་
ནི་བོད་
མིའི་སྲོལ་

རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་སྐོར་བརྗོད་དེ་ཉན་འཇོག་མ་བྱས་
སྟབས། དམག་མིས་མང་ཚོགས་ཁྲོད་གང་བྱུང་
མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ། དགེ་འདུན་པ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་
རྗེ་ལགས་དང་ཉ་མཚོན་དགོན་པའི་དགེ་བསྐོས་
ཚེ་རིང་དོན་འགྲུབ་ལགས། བྲག་ཆུང་གྲོང་པ་བཀྲ་
ཤིས་རྒྱ་མཚན་ལགས། ཉ་མཚོན་དགོན་གྱི་རྒན་
བཀྲ་ཤིས་བསོད་ནམས་ལགས། མི་སྐྱ་བཀྲ་ཤིས་
དང་སྙན་གྲགས་ལགས། བཙུན་མ་ཞིག་བཅས་
ལ་རྨས་སྐྱོན་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། ཨོ་རྒྱན་བཀྲ་
ཤིས་(བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ཡང་ཟེར།)ཀྱི་མགོ་
ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བྱུང་
ཡོད་སྟབས། ད་ལྟ་ཁྲིན་ཏུའུ་སྨན་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྨན་
བཅོས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་གནས་སྟངས་ཧ་
ཅང་ཛ་དྲག་ཆགས་ཡོད་འདུགདེ་བཞིན་ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་དུ་

༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་
ཆེ་ཚོགས་དབུས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ཞལ་
ཕྱེས་ཏེ། ས་གནས་དགོན་གྲོང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་
སེར་མང་ཚོགས་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་༸གོང་ས་
མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩིའི་མཛད་
སྒོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་འདུག དེར་འཕྲེད་
དར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ ༼འཛམ་གླིང་ཞི་
བདེའི་དེད་དཔོན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༧༨
ལ་ཕེབས་པའི་སྐུ་ཡི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི།།༽
ཞེས་སོགས་བཀོད་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་
སྦྱར་འགྲེམས་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཛད་སྒོ་
དེར་ས་གནས་ཀྱི་གཞས་པ་གཞས་མ་མང་པོ་
གདན་ཞུ་གནང་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་
པས་འཇིཌ་སྐུལ་བྱས་སྟབས་ཁག་གཅིག་ཡོང་
ཐུབ་མེད། འོན་ཀྱང་གཞན་མང་པོ་ཞིག་འཁྲུངས་
སྐར་མཛད་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་གླུ་གཞས་གཏོང་བ་
སོགས་བྱས་ཡོད་འདུགམགོ་ལོག་རྟ་བོ་གྲོང་བརྡལ་དུ་གུ་རུ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་
སྐྲུན་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ། ཕྱི་ཚེས་ ༦
ཉིན་ཏེ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་
དང་སྟབས་བསྟུན་ཏེ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཞིག་
ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། མཛད་སྒོ་དེར་ས་གནས་དེའི་
དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཁན་སྤྲུལ་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་
འདུ་འཛོམས་དང་། ས་གནས་གཞན་གྱི་གཞས་པ་
གཞས་མ་མང་པོ་ཞིག་ཆེད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་
ཏེ་གླུ་གཞས་འཁྲབ་སྟོན་ལམ་ནས་འཁྲུངས་སྐར་
སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད་འདུགདེ་བཞིན། དཀར་མཛེས་དགོན་པའི་
ནང་དུའང་གྲྭ་བཙུན་གྱིས་གཙོས་མང་ཚོགས་
༢༠༠༠ ལྷག་འདུ་འཛོམས་ཐོག་བསང་གསོལ་
ཆེན་པོ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ༸གོང་ས་མཆོག་
གི་ཞབས་བསྟན་གསོལ་འདེབས་བཏོན་ཏེ་སྐུའི་
འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད་འདུགབོད་ནང་དུ་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་བོད་མིའི་ཐོག་གང་བྱུང་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་དོན་གྲུབ་གླིང་གཞིས་སྒར་མི་དམངས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་འབྲི་གུང་མ་དགོན་

དང་བཙུན་དགོན། ཚེ་རིང་དོན་ལྡན་གཞིས་
སྒར་སོགས་ལ་འཚམས་གཟིགས་གནང་གྲུབ་
མཚམས་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༣ པའི་ཐོག་དོན་
གྲུབ་གླིང་གཞིས་སྒར་གྱི་ས་གནས་གཏན་སློབ་
ནང་ཁུལ་དེའི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་རྣམས་ལ་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་ང་རང་ས་
གནས་འདིར་ཡོང་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་དང་ཐུག་
རྒྱུ་བྱུང་བ་རེད། ང་རང་བཀའ་ཤག་ཏུ་སླེབས་
ནས་ལོ་གཉིས་དེའི་ནང་བོད་མི་རྣམས་རྡོག་རྩ་
ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱང་ཧྲ་ཏག་ཏག་གནས་ཡོད་པ་
དེ་ནི་ང་ཚོའི་གཟི་བརྗིད་རེད། གང་ལྟར་ཕྱོགས་
གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་བལྟས་རུང་བོད་མི་རྣམས་
ནས་ལྷིང་འཇགས་དང་ཆིག་སྒྲིལ་གནང་དང་
གནང་མུས་རེད། གང་ལ་ཞེ་ན། སྤྱི་ནོར་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་
ཀྱི་འཆར་སྣང་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོས་འགན་ཁུར་
ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། འགན་འཁྱེར་གྱི་
ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་
བྱུང་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་
བོད་མི་ཚོར་བཙན་བྱོལ་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་
རྣམས་ནས་གང་འདྲ་བྱས་ཡོང་ངམ་སྙམས་པའི་
སེམས་ཚོར་ཞིག་ཡོང་སྐབས། ལོ་གཉིས་དེའི་

རིང་ལྷིང་འཇགས་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་སྟབས།
འགན་ཁུར་ལེན་བཞིན་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཧ་
ཅང་གསལ་པོ་སྟོན་ཐུབ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་

ཀྱི་བདེན་དོན་ཆེད་ང་ཚོའི་ཤ་ཁྲག་གཅིག་པའི་
བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་ ༡༡༩ ནས་རང་ལུས་མེར་
བཏང་ཡོད། ཁོང་རྣམ་པར་གདུང་སེམས་མཉམ་
སྐྱེ་ཞུ་རྒྱུས་མཚོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་བོད་
ཀྱི་གནད་དོན་ལ་སྔར་ལྷག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཆེད་
ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྤེལ་ཡོད། དེའི་ཁྲོད་ནས་
ཉེ་ཆར་ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡའི་སི་ཌེ་ནིར་གྲོང་ཁྱེར་
ནང་མི་དམངས་སྟོང་ཕྲག་བཞི་ལྔ་ཙམ་འདུ་
འཛོམས་ཀྱིས་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་
གནང་བ་བྱུང་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད།
ལྷག་པར་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་
ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ནས་ཕྱི་ཚེས་ ༡༡
ཉིན་གླིང་ཚང་གཞིས་སྒར་དང་སེ་ལ་ཀུའི་ལ་
འཚམས་གཟིགས། དེ་བཞིན་ཧ་པཱ་པུར། པོན་
ཊ། པུ་རུ་ཝ་ལ་བཅས་སུ་འཚམས་གཟིགས་དང་
འབྲེལ་ས་གནས་ཀྱི་མི་དམངས་དང་སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་ཕྱི་
ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ལྡི་ལིར་ཕེབས་ཐོན་གནང་འདུགད་རེས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་སྡེ་ར་ལྡུན་
ཁུལ་དུ་འཚམས་གཟིགས་གནང་ཐེངས་དང་པོ་
དེ་ཆགས་ཡོད་པ་བཅས། །

ལོན་ཌོན་དུ་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༤ ཉིན་
དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཌོན་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་བོད་ཁང་ The Office of Tibet
གིས་གོ་སྒྲིག་འོག ལེ་ག་ཊམ་བསྟི་གནས་ཁང་
གི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ Legatum
Institute ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་ལྟར་དགུང་གྲངས་ ༧༨ ལ་

ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་
བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་དབྱིན་

ཡུལ་གྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཐུབ་བསྟན་བསམ་
གྲུབ་ལགས་དང་སླེ་ལུང་རིན་པོ་ཆེ། ལོན་ཌོན་
ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི་དང། ཁུལ་
དེར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་གཞུང་ཚབ་པ་ཁག་
གཅིག དེ་བཞིན་གསར་འགོད་པ་བཅས་ལྷན་
འཛོམས་ཐོག་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།
ཕྱེ ད་
ཡོལ་སྐུའི་
འཁྲུངས་
སྐར་སྲུང་
བ རྩིའི་

མཛད་སྒོའི་
ཐོག་སྐུ་
ཚབ་དོན་
གཅོད་ཀྱིས་
གཙོས་
ས་གནས་བོད་མི་རྣམས་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་སྨོན་
ལམ་གསུང་འདོན་གནང། དེ་རྗེས་སྐུ་ཚབ་དོན་

གཅོད་ཀྱིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་བོ་འགྲོ་བ་
ཡོངས་ལ་ཐུགས་བྱམས་བརྩེའི་གཟིགས་པའི་
འོག་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་།
ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་
མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་
མཛད་དང་མཛད་མུས་ཡིན་པ་དང། ལྷག་པར་
རྒྱ་རིགས་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོ་མཛད་
པ་བརྒྱུད་བོད་རྒྱའི་མི་རིགས་གཉིས་དབར་
འཆམ་མཐུན་གོང་མཐོར་གཏོང་གནང་མཛད་
བཞིན་པ་སོགས་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་
ཁག་ངོ་སྤྲོད་གནང་གྲུབ་མཚམས། གཞས་སྣ་
འཁྲབ་སྟོན་གནང་། ཕྱི་ཚེས་ ༦ ཉིན་༸གོང་ས་
མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་ཚེས་དངོས་སུ་འཁེལ་
བཞིན་པར་བརྟེན། རྒྱལ་ས་ལོན་ཌོན་དུ་གནས་
སྡོད་བོད་མི་ཚོས་དེ་ཉིན་གཞས་སྣ་འཁྲབ་སྟོན་
ཞུས་པ་བརྒྱུད་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་
ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

བལ་ཡུལ་དུ་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི།
༄༅། །འདི་གར་བལ་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་
ཁང་ནས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་བལ་ཡུལ་ནང་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ཕྱི་ལུགས་ལྟར་དགུང་གྲངས་ ༧༨ ལ་ཕེབས་
པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་
གཟབ་རྒྱས་ཞུས་འདུགདེ་ཡང་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ས་སྐྱའི་
ཆོས་བརྒྱུད་བྱམས་ཆེན་ཡིད་དགའ་ཆོས་གླིང་

དགོན་གྱི་བླ་ཆེན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་གཙོས་རྒྱལ་ཡོངས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་ཀ་
པིལ་ཤེས་རེས་ཐ། ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ། བལ་ཡུལ་ནང་པའི་མཐུན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་མཁན་པོ་འཇིགས་
བྲལ་ལགས། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་

སོགས་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་
སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་འདུག་པ་བཅས།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 6 ཚེས་ 9 ཕྱི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 17

ཕ་རན་སིར་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་དང་
བསྟུན་བོད་པའི་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་
གསར་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕ་རན་སི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་གོ་སྒྲིག་
ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༩ ཉིན་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་

༧༨ ལ་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་
སྲུང་བརྩིའི་སྣེ་ལེན་མཛད་སྒོའི་ཐོག་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཕ་རན་སི་གྲོས་ཚོགས་
ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམ་པ་དང་། གནད་ཡོད་མི་སྣ། དེ་
བཞིན་ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་བཅས་མཉམ་
བཞུགས་གནང་ཡོད། འཁྲུངས་སྐར་མཛད་སྒོ་དེ་
བཞིན་ཕ་རན་སིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་
མིས་མཐུན་འགྱུར་འོག་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཁང་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཕ་རན་སི་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཇིན་པེ་ཊི་རིཀ་གྷ་ཡེལ་
ས་ Mr Jean Patrick Gilles ལགས་ཀྱིས་
གསུང་དོན། བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་
མ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་མཛད་འགན་གཙོ་
བོ་གསུམ་ཐོག་ཐུགས་བརྩོན་ཧ་ཅང་མཛད་དང་

མཛད་བཞིན་པར་བརྟེན། དྲང་བདེན་ལ་དགའ་
བའི་མི་མང་ཚོས་ཁོང་གི་ལམ་སྟོན་གཞིར་
བཟུང་མི་ཚེ་སྐྱེལ་ཐབས་བྱ་གལ་ཆེ་བ་མ་ཟད།

ཁོང་རང་ཉིད་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། བོད་དོན་ཐོག་
མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
དེ་ནས་སྦར་སིལ་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཅོད་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་མཛད་སྒོ་
དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཆབས་
ཅིག ཕ་རན་སི་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་བོད་དོན་
ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་
ཡོད། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཚེས་ ༦ དང་ ༧ ཉིན་གྲངས་
གཉིས་རིང་ཕ་རན་སི་བོད་རིགས་ཚོགས་པས་
གོ་སྒྲིག་ཐོག་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་
བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཕ་རན་
སི་ནང་བོད་པའི་ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་ཐེངས་དང་པོ་
དབུ་འབྱེད་དང་སྦྲགས་མང་ཚོགས་ལ་འཁྲབ་
སྟོན་ཡང་གནང་འདུག་པ་བཅས།།

མཁས་དབང་རཀ་ར་རིན་པོ་ཆེར་རྗེས་དྲན་ཞུ་བ་དང་སྦྲགས་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །རཀ་ར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི་ཆུ་གླང་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༥ ལོར་མདོ་ཁམས་སྡེ་དགེར་
སྐུ་འཁྲུངས། ༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་
པ་ཆེན་པོས་མདོ་ཁམས་ཚ་བ་དཔའ་ཤོད་ཀྱི་
རཀ་ར་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྟགས་
ཐེངས་གཉིས་སྩལ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༢ ལོར་
༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་
པོའི་སྐུ་མདུན་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་
པའི་མཚན་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དར་ཞེས་
སྩལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལོར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་
བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་
༡༩༤༥ ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་དང་
པོའི་བྱ་དགའ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཡོད། དེ་རྗེས་
དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་ལོ་བདུན་རིང་
གསན་བསམ་དང་སྔགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཇོག་
གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད་དགེ་བསྐོས་ཀྱང་གནང་
ཡོད། དེ་མིན་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་དག་
ཅིག་གི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་
མང་དག་ལ་སློབ་གཉེར་དང། གཞན་ཡང་ཨ་
མདོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་གི་དྲུང་
ནས་སྙན་སུམ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལྔར་
སློབ་གཉེར་རྒྱ་ཆེ་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༩
ནང་འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་གར་དུ་གནས་གཟིགས་
དང་སློབ་གཉེར་ཆེད་ཕེབས་སྐབས་ཀ་སྦུག་ཏུ་
རུ་སུའི་མཁས་པ་ཇོར་ཇི་རོ་རིག་མདུན་ནས་
སམ་ཀྲྀ་ཊའི་སྐད་ཡིག་སློབ་གཉེར་གནང་བ་མ་

ཟད། དེ་རྗེས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ཤན་ཏི་ནི་ག་ཏན་དུ་
ལོ་གཉིས་རིང་སློབ་གཉེར་དང་དེ་ནས་པུ་ནར་
ལོ་གཅིག་རིང་སློབ་
གཉེར་གནང་།
ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༧ ནས་ ༥༩
བར་ལྡི་ལིར་རྟེན་
གཞི་བྱས་པའི་རྒྱ་
གར་གཞུང་གི་རླུང་
འཕྲིན་ཁང་དུ་ཕྱག་
ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༨ ནས་ ༦༠
བར་ལྡི་ལི་གཙུག་
ལག་ཁང་སློབ་
གཉེར་ཁང་དུ་སམ་ཀྲྀ་ཊའི་དགེ་རྒན་གཞོན་པ་
གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་སུད་སིར་ཕེབས་
ཏེ་བོད་ཁྱིམ་ཡུམ་བུ་བླ་སྒར་གྱི་བོད་མི་སྐྱབས་
བཅོལ་བའི་ཕྲུ་གུ་ ༢༠ ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཕ་ཚབ་དང་དགེ་རྒན་གཅིག་ལྕོགས་གནང་སྟེ་
རང་གཞུང་གི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་ཕྱག་ལས་
གནང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༧ ལོར་བགྲེས་ཡོལ་
དུ་ཕེབས་ཡོད། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༧
ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དགུང་གྲངས་ ༨༧ ཐོག་སྐུ་
ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་
ཚུལ་ཐོན་འདུག མཁས་དབང་དམ་པ་ཁོང་
ནི་བཙན་བྱོལ་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་
ཕྱག་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འཇོག་གནང་མཁན་

མཁས་དབང་རཀ་ར་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་ཏེ་ལོ་ངོ་གཅིག་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་ལྷན་ཚོགས་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་ཨ་མྱེས་རྨ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་
འཇུག་ཁང་དང་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གཉིས་
ཟུང་འབྲེལ་གོ་སྒྲིག་ཐོག་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་
ཚོགས་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་དུ་མཁས་དབང་
རཀ་ར་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་ཏེ་ལོ་ངོ་གཅིག་
འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་ལྷན་ཚོགས་སྲུང་བརྩི་
ཞུས་ཡོད།
དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་
ཨ་མྱེས་རྨ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་
ཁང་གི་འགན་འཛིན་བཀྲིས་ཚེ་རིང་ལགས་
དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དང་ས་རཱ་མཐོ་
སློབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་
ལགས། ཤེས་རིག་རྩོམ་སྒྲིག་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་
འཛིན་ཀརྨ་སྨོན་ལམ་ལགས། གཞོན་སྐྱེས་
ཉམས་ཞིབ་པ་ཆུང་ཚེ་རིང་ལགས་བཅས་གཏམ་
བཤད་གནང་མཁན་བཞི་དབུ་བཞུགས་ཐོག་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཁག་གཅིག་
དང་། བཀའ་ཟུར་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་
དགེ་བྱེད་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
དང་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་ཤེས་
ཡོན་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་ཁག་གཅིག གསར་
འགོད་པ་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༧༠ བརྒལ་བ་
ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་ཐོག་མར་བཀའ་ཟུར་བཀྲས་
མཐོང་བསྟན་འཛིན་དགེ་བྱེད་མཆོག་གིས་སྣང་
གསལ་ཞལ་ཕྱེ་གྲུབ་བསྟུན་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་

ཐོག་དམ་པ་ཁོང་ལ་མྱ་ངན་རྗེས་དྲན་གུས་འདུད་
སྐར་མ་གཅིག་ཞུས། དེ་ནས་ཨ་མྱེས་རྨ་ཆེན་
བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་བཀྲིས་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་
རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དང་བཅས་པར་མཁས་པའི་
དབང་པོའི་ཡང་རྩེ་རཀ་ར་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་དྲན་
ཞུ་བ། ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྡུས་ངོ་
སྤྲོད་གནང་། དེ་རྗེས་ཤེས་རིག་རྩོམ་སྒྲིག་འགན་
འཛིན་ཀརྨ་སྨོན་ལམ་ལགས་ཀྱིས། རྗེས་དྲན་གྱི་
མེ་ཏོག་ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་རྒྱུན་གཏན་
ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ཕན་ཚུན་རྩོམ་རིག་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐུགས་སྣང་ཉེ་པོའི་ཐོག་གཞོན་
སྐྱེས་ཚོའི་ལྟ་ཀློག་བྱེད་རྒྱུའི་རྩོམ་ཡིག་དང་དེ་
མིན་རྩོམ་ཡིག་ཁག་གཅིག་གནང་སོན་བྱུང་བ་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གི་སྐུ་ཚེའི་རིང་གི་རིག་
གནས་བྱ་གཞག་ཁག་ངོ་སྤྲོད་གནང་། དེ་ནས་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དང་ས་རཱ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་
སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལགས་
ཀྱིས་རཀ་ར་རིན་པོ་ཆེའི་རིག་གནས་དཔེ་ཁྲིད་
སྐབས་དགོངས་པ་གུ་ཡངས་དང་ལེགས་སྦྱར་
གྱི་ཡི་གེར་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་བ། དཔེ་ཁྲིད་གནད་
འགག་ཞིབ་འགྲེལ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
ཆེན་པོ་ཡོད་སྐོར་གྱི་དངོས་མྱོང་གསུང་བཤད་
གནང་། དེ་རྗེས་ན་གཞོན་རྩོམ་པ་པོ་ཆུང་ཚེ་རིང་
ལགས་ཀྱིས། རཀ་ར་རིན་པོ་ཆེར་ན་གཞོན་རྩོམ་

པ་པོ་ཞིག་གི་ལྟ་ཚུལ། ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
ཐོག་ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་ཐོག་
མཁས་པ་བགྲེས་པའི་ནང་ནས་དགོངས་འཆར་
ལྷུག་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་དང་བོད་ཀྱི་གནའ་
རབས་རྩོམ་རིག་གི་ཉམས་དང་ཡང་ཁ་སྐད་ཐོག་
འབྲི་སྟངས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལེགས་སྦྱར་
མཐུན་པའི་ཐོག་དབྱེ་མཚམས་གསལ་པོ་འབྱེད་
མཁན་ཞིག་དང་གཞན་གྱི་རིག་གཞུང་བོད་
བསྒྱུར་གནང་བ་ལས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གཞན་
གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཕབ་སྒྱུར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་ལྟར་
དཔལ་འབྱོར་བཟོ་གཞིར་རྩ་བ་ནས་གནང་མེད་
པ་མ་ཟད། འཁྲུག་ཆ་དོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྐུ་
ཚེ་ཧྲིལ་པོ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པ་
ལས་ཆབ་སྲིད་གང་ལ་ཡང་ཐེ་གཏོགས་གནང་
མེད་པ་བཅས་ན་གཞོན་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་ལྟ་ཚུལ་
ངོ་སྤྲོད་གནང་རྗེས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་
ཉམས་ཞིབ་དང་རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་ན་ག་
སངས་རྒྱས་བསྟན་དར་ལགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་རྗེས་དྲན་ལྷན་
ཚོགས་གྲོལ་བ་བཅས།
ད་ཐེངས་རྗེས་དྲན་ལྷན་ཚོགས་
འདིར་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་རཀ་ར་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གིས་རི་མོའི་བརྩམས་བྱ་ཁག་གཅིག་
དང་། ལྗགས་རྩོམ་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་ཁག་
གཅིག དེ་བཞིན་པར་རིགས་ཁག་གཅིག་ཀྱང་
འགྲེམས་སྟོན་གནང་འདུག་པ་བཅས།།

རླབས་ཆེན་གྱི་མཁས་དབང་ཞིག་ཡིན། ཁོང་
གིས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་ས་རཱ་མཐོ་

སློབ་ཁང་། ནོར་གླིང་མཐོ་སློབ་སོགས་ནང་
སློབ་ཁྲིད་གནང་མྱོང་ཡོད། དེ་བཞིན་རྩོམ་
སྒྲིག་པ་དང་ཉམས་ཞིབ་པ། གཞོན་སྐྱེས་
རྩོམ་པོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དམ་པ་ཁོང་གིས་
ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་གནང་མྱོང་
ཡོད་ལ་དམིགས་བསལ་བོད་ཕྲུག་ཚོའི་ཆེད་
རྩོམ་ཡིག་མང་དག་ཅིག་སྤེལ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དམའ་འབྲིང་མཐོ་
གསུམ་ཚང་མའི་གནས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་
དེབ་རིག་གསར་རྩོམ་མང་ཤོས་གནང་མཁན་
གྱི་གྲས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པས། དམ་པ་ཁོང་གི་
བྱས་རྗེས་ང་ཚོས་དུས་ནམ་ཡང་དངོས་སུ་
མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཅས།།

ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་དོན་གླེང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠
དང་ ༡༡ ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་ཨ་རིའི་
རྒྱལ་ས་ཝ་ཤིང་ཊོན་ (Washington) དུ་
ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དབར་
ཐབས་བྱུས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་གྲོས་
མོལ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སྐབས་ཨ་རིས་
བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་
སྟངས་སྐོར་གླེང་སློང་གནང་འདུགདེ་ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
ཚོགས་འདུ་མཇུག་བསྒྲིལ་དང་འབྲེལ་ཨ་
རིའི་ཕྱི་སྲིད་དྲུང་ཆེ་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཝི་
ལི་ཡམ་བྷར་ན་སི་ (William Burns)
མཆོག་གིས་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་
གསུང་དོན། ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་
ལྷན་གྲོས་མོལ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་
དེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་
པའི་གནད་དོན་དང་། ལྷག་པར་ཉེ་ཆར་བོད་
དང་ཡུ་གུར་ནང་བརྟན་ལྷིང་མེད་པའི་དཀའ་

ངལ་སྐོར་ལ་གླེང་སློང་བྱས་ཡོད། གྲོས་
མོལ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། ཨ་
རི་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཕན་ཚུན་
གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
གི་གནད་དོན་དེ་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་གསལ་
ཁ་འདོན་ཆེད་ཡིན། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རིམ་ཐོབ་ཐང་དང་
རང་དབང་ལ་གུས་བརྩི་ཞུས་ཚེ་རྒྱ་ནག་དེ་
བཞིན་སྔར་ལས་ཞི་བདེ་ལྷིང་འཇགས་དང་
བདེ་འཇགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་
བརྟན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།
ཐེངས་འདིའི་ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་
དབར་གྱི་གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་
རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བློན་གཞོན་པ་(Wang
Yang) དང་རྒྱལ་དོན་བློན་ཆེན་ (Yang
Jiechi) ཡིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་
པས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་
འདུག་པ་བཅས། །

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 6 ཚེས་ 9 ཕྱི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 17

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་དང་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༩ ཉིན་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་
མཆོག་གིས་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་དང་བོད་ཁྱིམ་
སློབ་གྲྭ་གཉིས་སུ་གཟིགས་སྐོར་དང་སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་
ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་ནང་མ་སུ་
རི་བོད་ཁྱིམ་དང་གཏན་སློབ་ཀྱི་འཛིན་རིམ་དྲུག་
པ་ཡན་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་དང། དགེ་ལས། མི་
མང་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༡༠༠༠ བརྒལ་བ་ལྷན་
འཛོམས་ཐོག་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། དེ་རིང་ང་རང་མ་སུ་རིར་སླེབས་ནས་
ཁྱེད་རང་ཚོ་དང་ཐུག་རྒྱུ་བྱུང་བ་རེད། ཐོག་མར་
ཚང་མར་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་བཙན་
བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ ༥༠ ལྷག་འགྲོ་གི་ཡོད།

དེའི་རིང་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཁོངས་ནས་བརྒྱ་
ཆ་ ༩༥ ཡན་ལོན་ཐུབ་པ་འདི་ལོ་ཐོག་མ་
ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངས་མ་སུ་རི་བོད་
ཁྱིམ་གྱི་དགེ་ལས་ཡོངས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ལྟར་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་སློབ་
སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པར་བརྒྱ་ཆ་
༩༥ ཡན་ལོན་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས།
ལྷག་པར་སློབ་ཕྲུག་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་བརྒྱ་
ཆ་མཐོ་པོ་ལེན་རྒྱུར་གདེང་ཚོད་དང་སྤོབས་པ་
དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་ལོ་
མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་གྱི་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་
ཀྱིས་བརྒྱ་ཆ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་བླངས་ཡོད་
སྟབས། ཚང་མས་མིག་དཔེ་ལྟ་དགོས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་
ནང་རེ་བ་ཡིན་ནའང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། དེར་
བརྟེན་འགན་འཛིན་གྱིས་གཙོས་དགེ་ལས་
སློབ་ཕྲུག་ཡོངས་ལ་འགན་ཆགས་ཡོད། ན་

ནིང་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུགས་གྲུབ་
འབྲས་ནང་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ལོན་མཁན་སློབ་ཕྲུག་
བཞི་བྱུང་ཡོད། འདི་ལོ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ལོན་མཁན་
སློབ་ཕྲུག་ ༡༣ བྱུང་ཡོད། བརྒྱ་ཆའི་ཆ་ནས་ཉིས་
བརྒྱ་ལྷག་འཕར་ཡོད། ན་ནིང་སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་
༧༠ ནས་ ༧༥ ལོན་མཁན་སློབ་ཕྲུག་ ༢༤༢
བྱུང་ཡོད། འདི་ལོ་སློབ་མ་ ༣༤༥ ནས་བརྒྱ་
ཆ་ ༧༠ ནས་ ༧༥ བླངས་ཡོད། ལོ་གཅིག་གི་
ནང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཡོད། མདོར་ན། སློབ་
ཕྲུག་ཁྱེད་རང་ཚོས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སོ་
སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤོབས་པ་ཡོད་པའི་ཐོག་ཤུགས་
བརྒྱབ་སྟེ་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བརྩོན་བྱས་ན་
མ་སྒྲུབ་པ་མེད། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་སེམས་
ཤུགས་མ་ཆག་པའི་ཐོག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས།
དེ་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་གི་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརླག་རྩ་
བ་ནས་གཏོང་རྒྱུ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད།

ཉིན་དེའི་ཕྱེད་ཡོལ་སྲིད་སྐྱོང་
མཆོག་གིས་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་ཀྱི་དགེ་ལས་

སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་དྲོ་མ་སུ་བོད་ཁྱིམ་གྱི་
ཚོགས་ཁང་ནང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དབུ་བཞུགས་

ཐོག་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་བོད་པའི་སློབ་གྲྭའི་
ནང་བོད་ཡིག་རྐྱང་པའི་སྟེང་སློབ་ཁྲིད་བྱས་ན་

མཐོ་རིམ་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་ལ་གནོད་
སྐྱོན་འགྲོ་ངེས་རེད། ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
བགྲོ་གླེང་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཨི་ཊ་ལིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༥ ཉིན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་
རིང་མཆོག་གིས་ཨི་ཊ་ལིའི་རང་སྐྱོང་མངའ་ཁུལ་
ཏུ་རིན་ TURIN ནང་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་གནས་
བབ་ལྟ་ཚུལ། (scenarios and perspec-
tives for the future of Tibet) ཞེས་
པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་

མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེ་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
ལྷན་ཚོགས་དེ་བཞིན་ཨི་ཊ་ལི་བོད་རིགས་ཚོགས་
པ་དང་པ་ཡེ་མོན་ཊེ་ས་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་བོད་
དོན་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་
པ་ Association for Tibet and Human
Rights of the Regional Council of

Piemonte གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་

འདུག དེ་ཡང་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་པ་ཡེ་མོན་
ཊེ་ས་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་བོད་དོན་དང་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་འགན་
འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་
ཝ་ལེ་རིའོ་ཀ་ཊ་ནིའོ་ (Mr Valerio Cat-
taneo) ལགས་ཀྱིས་གསུང་དོན། བོད་མི་
ཚོར་དཀའ་ངལ་ཇི་ལྟར་འཕྲད་ཀྱང་སྙིང་སྟོབས་

ནམ་ཡང་ཞུམ་མེད་ཐོག་རང་གི་འབོད་སྒྲ་དེ་
འཛམ་གླིང་ཕྱི་ལ་སྒྲོག་བཞིན་པ་ལྟར། ཨི་ཊ་
ལིའི་ནང་དུའང་བོད་མི་ཚོས་རང་གི་འབོད་སྒྲ་
རྣམས་ཕྱིར་བསྒྲགས་ཡོང་ཆེད་ཚོགས་འདུ་
དང་འགྲེམས་སྟོན་སོགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་
ཀྱིས་བོད་མིའི་དཀའ་སྡུག་གསལ་བཤད་དང་
དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་འཚོལ་ཐབས་གནང་བཞིན་

ཡོད། ཅེས་གསུངས། ཕྱོགས་མཚུངས་སྐབས་
དེར་པ་ཡེ་མོན་ཊེ་ས་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་བོད་དོན་
དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་
སློབ་སྟོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཇིམ་པའི་རོ་ལིའོ་ Mr
Giampiero Leo ལགས་ཀྱིས་གསུང་དོན།
ད་ཐེངས་ལྷན་ཚོགས་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་
པ་བརྒྱུད་པ་ཡེ་མོན་ཊེ་ས་གནས་གྲོས་ཚོགས་
ཀྱིས་རྩ་མེད་འགྲོ་རྒྱུར་ཉེན་ཚབས་ཧ་
ཅང་འཕྲད་བཞིན་པའི་བོད་མི་ཚོའི་རིག་
གཞུང་དང་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་ཆོད་
སེམས་བརྟན་པོ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་གསལ་
པོ་ཤེས་ཐུབ། ཅེས་གསུངས།
དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན།
བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ཚོས་རང་སྲེག་ལས་
འགུལ་སྤེལ་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་
དེར་དུས་ཡུན་ཇི་ཙམ་རིང་སྣང་མེད་དུ་
འཇོག་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། བོད་མིའི་དཀའ་སྡུག་ལ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་དོ་སྣང་སླེབ་ཆེད་ད་
དུང་བོད་མི་ཇི་ཙམ་གྱིས་རང་སྲོག་དོར་དགོས་
སམ། ང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ད་ལྟའི་
དུས་སྐབས་འདིར་བོད་མི་ཚོར་བདེན་པའི་རྒྱབ་
ལངས་གནང་སྟེ། བོད་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་
འགོད་པ་དང། གཞུང་ཚབ་མི་སྣ་སོགས་ལ་

བཀག་སྡོམ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་དབང་ཐོག་
ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་ཆེད་
འགྲོ་བསྐྱོད་བྱེད་ཆོག་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་
རེ་འདུན་འདོན་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས། སྐབས་དེར་སྐུ་མགྲོན་
ཁྲོད་ཕ་རན་སིའི་གྲོས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྐུ་
ཞབས་ཨེན་དེ་རེ་གྷ་ཏོ་ལིན་ (Mr André
Gattolin) མཆོག་དང་། ཨི་ཊ་ལིའི་གྲོས་
ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ (In-
tergroup Italian Parliamentary for

Tibet) ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་མེ་ཏིའོ་
མེ་ཁ་ཆི་ (Mr Matteo Mecacci) མཆོགསྐུ་ཞབས་ཇི་ཡན་ནི་ཝར་ནི་ཏི་ (Mr Gianni
Vernetti) མཆོག་སོགས་ཆེད་ཕེབས་གནང་
ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཁོངས་ནས་
ཡུ་རོབ་ཀྱི་དམིགས་བསལ་སྐུ་ཚབ་སྐལ་བཟང་
རྒྱལ་མཚན་ལགས་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཐུབ་བསྟན་དབང་ཆེན་ལགས། ཨི་ཊ་ལིའི་བོད་
རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཉི་
མ་དོན་གྲུབ་ལགས་བཅས་ཕེབས་ཡོད། ཕྱི་
ཚེས་ ༦ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་
གིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
དགུང་གྲངས་ ༧༨ ལ་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་
སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་ཆེད་མི་ལ་རལ་པའི་

ཆོས་ཚོགས་ (Milarepa Buddhist cen-
tre) སུ་ཕེབས་ཏེ་སྨོན་ལམ་གསུང་འདོན་གནང་
བ་མ་ཟད། དེར་འདུས་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་
གི་དབང་བསྒྱུར་འོག་བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་། སྐད་ཡིག་སོགས་རྩ་མེད་དུ་འགྲོ་བཞིན་
པའི་དུས་སྐབས་འདིར་བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་
བསྟན་ཡོངས་ནས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་
ཆེ་ཡིན་སྐོར་དང། བོད་མི་ཚོས་སོ་སོའི་ཁྱིམ་
ཚང་ནང་མི་རབས་གསར་པ་ཚོར་བོད་མིའི་ཐུན་
མིན་རིག་གཞུང་དེ་དག་ངོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་
ཡིན་པར་བརྟེན་ཕ་མ་ཚོས་ཁྱིམ་ནང་སྡོད་སྐབས་
རང་གི་ཕྲུ་གུ་ཚོར་ངེས་པར་དུ་བོད་སྐད་ཐོག་
ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་དང། ཕྱི་
རྒྱལ་དུ་གནས་སྡོད་བོད་རིགས་ཚོས་དང་བླངས་
དཔྱ་དངུལ་ལག་དེབ་བརྒྱུད་བོད་དོན་འཐབ་
རྩོད་ལ་སྨན་པའི་ཞལ་འདེབས་གནང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་
གལ་ཆེ་ཆགས་ཡོད་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་
རྗེས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དྲི་
བར་ལན་འདེབས་གནང་སྐབས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་པའི་དབུ་
མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་
ཀྱི་མངོན་འདོད་ལྟར་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྤྱི་མོས་
ཐོག་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་ཡིན་སྐོར་
ལན་འདེབས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་འབྲུག་མི་སེར་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་
སེང་གེ་མཆོག་གིས་འབྲུག་མི་སེར་དམངས་
གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཚེ་རིང་
སྟོབས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་འདི་ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་
འོས་བསྡུ་ཆེན་མོའི་ནང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་
འཚམས་འདྲི་ཞུས་འདུགའདི་ལོའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་འོས་
བསྡུ་ཆེན་མོའི་ནང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
༤༧ ཡོད་ཁོངས་ནས་མི་སེར་དམངས་གཙོ་
ཚོགས་པར་འོས་གྲངས་ ༣༢ ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཐོབ་སྟེ་རིང་མིན་ཚོགས་པ་དེའི་ཚོགས་གཙོ་ཚེ་

རིང་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོག་གིས་འབྲུག་གཞུང་
གསར་པའི་སྲིད་བློན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགདེ་ཡང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཁོང་
ལ་འཚམས་འཕྲིན་ཕུལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན།
ངས་བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ལ་
འདི་ལོའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་འོས་བསྡུ་ཆེན་
མོའི་ནང་མང་མོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་
འཚམས་འདྲི་ཡོད། དེ་བཞིན་འབྲུག་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ལའང་
འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
གཞུང་འཛིན་གནང་སྟེ། ད་ཆ་དམངས་གཙོའི་

ལམ་ནས་ཞི་འཇམ་ཐོག་སྲིད་དབང་རྩིས་སྤྲོད་
གནང་ཐུབ་པར་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདི་
ལོའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་
ཚོགས་འོས་བསྡུ་ཆེན་མོ་རྒྱལ་ཁའི་ངང་ལེགས་
གྲུབ་བྱུང་ནས། ཞི་འཇམ་ཐོག་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་
པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་སྲིད་དབང་རྩིས་སྤྲོད་
གནང་ཐུབ་པ་དེས་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་
འཆར་སྣང་དང་ཡང་དག་པའི་འགོ་ཁྲིད་གནང་
བ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་མང་གིས་
དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་
བརྟན་པོ་ཡོད་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་
རྒྱལ་ཁ་འདི་ནི་དམངས་གཙོར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་

ཞིག་དང་མིག་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་རེད། ཅེས་
གསུངས་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་འབྲུག་རྒྱལ་
པོ་མཆོག་གིས་འབྲུག་ནང་མང་གཙོའི་ལམ་
ལུགས་གསར་གཏོད་གནང་རྗེས་རྒྱལ་ཡོངས་
འོས་བསྡུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་དང་པོ་གནང་ཡོད།
སྐབས་དེར་འབྲུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་གཞུང་འཛིན་ལོ་ལྔ་གནང་
ཡོད་པ་དང། ད་རེས་ཐེངས་གཉིས་པ་མི་སེར་
དམངས་གཙོ་ཚོགས་པར་ཐོབ་པར་བརྟེན།
གཞུང་འཛིན་ལོ་ལྔའི་རིང་གནང་རྒྱུ་ཡིན་
འདུག་པ་བཅས།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 6 ཚེས་ 9 ཕྱི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 17

ལས་བྱེད་དམིགས་སྒོ་རྣམས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་
བཞུགས་སྒར་རྡ་སའི་ཉེ་འགྲམ་ས་རཱ་བོད་ཀྱི་
མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་ལས་བྱེད་དམིགས་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཟབ་

སྦྱོང་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད།
དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་པདྨ་
ཆོས་འབྱོར་མཆོག་དང་། དབུས་འོས་བསྡུ་
ལྷན་ཁང་དང་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་
ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཟང་
མཆོག འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་སྣང་

ས་ཆོས་སྒྲོན་ལགས། ས་རྰ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་
སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་འཇམ་
དཔལ་གྲགས་པ་ལགས། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་
དང་ཟབ་སྦྱོང་དུ་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་པ་

བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༥༠ ཙམ་ལྷན་ཞུགས་
ཀྱི་ཐོག་མར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་སྣང་
གསལ་ཞལ་ཕྱེ་གནང་གྲུབ་མཚམས་ཚང་མ་
སྐུ་བཞེངས་ཐོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་མོའི་རྒྱལ་
ཕུལ་གྲུབ་བསྟུན་བོད་མིའི་རྩ་དོན་ཆེད་ལུས་
སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་བློས་གཏོང་གནང་བའི་རྒྱལ་
གཅེས་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་དང་གུས་བརྩིའི་

ཞུ་རྒྱུར་མྱ་ངན་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་
གནང་རྗེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གསོལ་ཇ་འབྲས་
སིལ་ཕུལ། དེ་ནས་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་གི་
ཚོགས་གཙོ་འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཟང་ལགས་
ཀྱིས་བཀའ་ཤག་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་གནས་ཚད་མཐོར་
འདེགས་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དུ་ནུས་པ་ཐོན་
པ་ཡོང་རྒྱུར་ཟབ་སྦྱོང་ནང་བཞུགས་མཁན་སོ་
སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚད་གོང་སྤེལ་ཡོང་ཆེད་
ཤུགས་བརྒྱབ་སྟེ་འབད་པ་གནང་དགོས་སྐོར་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང། དེ་ནས་ས་རཱ་
མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་
གྲགས་པ་ལགས་ཀྱིས་བྱ་བ་གལ་ཆེན་གྱི་ལས་
དོན་ཞིག་ལ་ཞུགས་རྒྱུར་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་
བཟང་པོས་ང་ཚོ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་
གསུམ་ནས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གང་
ཟག་ཅིག་བོད་ཆག་འཇིགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་
སྲི་ཞུའི་ནང་སླེབས་པ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་
བསམ་བློའི་ནང་དྲན་དགོས་པ་དང་། བསྔོ་བ་ནི་
ཕྱིས་སུ་རྒས་ཡོལ་སྐབས་ལས་དོན་གང་བྱས་
པ་དེར་བྱེད་རྒྱུ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ལོ་བཅོ་ལྔ་
ཙམ་རྗེས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་གང་འདྲ་

ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ད་ལྟའི་ཁྱེད་རྣམ་པའི་ལྷག་
བསམ་དང་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད། བསམ་བློའི་
འཁྱེར་ཕྱོགས། ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་དེ་རང་
ཡིན་སྐོར་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་སྒྲིག་ལམ་དང་
འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་གནད་ཡོད།
དེ་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཆོས་
རིག་བཀའ་བློན་པདྨ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་གིས་
དབུ་འབྱེད་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ང་ཚོའི་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་
གཞི་ཧ་ཅང་སྤུས་དག་པོ་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
སྤྱིར་བཏང་ཆབ་སྲིད་ཁོར་ཡུག་དང་གནས་
སྟངས་གང་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ནས་བྱུང་
ཡོད། དེ་བཞིན་མ་འོངས་པར་དཀའ་ངལ་མི་
ཡོང་ཆེད་འདིར་ཟླ་བ་ལྔ་དེ་བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་སྐབས་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་སློབ་
སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།། དེང་འཛམ་གླིང་
འདིའི་ཐོག་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་དོ་སྣང་
བྱེད་རྒྱུ་ཤུགས་ཆེར་འགྲོ་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡོང་
གི་ཡོད་ཟེར་ན། བོད་མིའི་རྩ་དོན་གྱི་བདེན་པ་
དང་། ལངས་ཕྱོགས་ཡག་པོ་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་
ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་
འཐབ་རྩོད་བྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་གནས་ཚད་ཀྱི་འདང་

བ་ཡོང་ཆེད་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་གནང་དགོས།
མང་གཙོ་ནང་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཡོད་པས་སོ་
སོའི་ངོས་ནས་དམིག་ཡུལ་བརྟན་པོ་བཟུང་སྟེ་
ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་དང། དེ་བཞིན་འཛམ་
གླིང་འདིའི་སྟེང་བོད་མིར་མཐོང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཡོང་རྒྱུ་ནི་ཆོས་རིག་གཞུང་ངོམ་ཆོག་པ་འདི་
ཡིན་པས་སྦྱང་བརྩོན་གྱིས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་
གནས་སྟངས་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་ཧུར་ཐག་གནང་
དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་རྗེས་ལས་
བྱེད་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་སྣང་ས་
ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་
དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་གྲོལ།
ཐེངས་འདིའི་ལས་བྱེད་དམིགས་
སྒོའི་ཡིག་རྒྱུགས་ནང་ཆ་རྐྱེན་ཚང་བའི་མི་
གྲངས་ ༨༨ བྱུང་བའི་ནང་ཡིག་རྒྱུགས་ནང་
དངོས་སུ་ཞུགས་མཁན་གྲངས་ ༧༧ བྱུང་བའི་
ནང་ནས་བརྒྱ་ཆ་མཐོ་བ་གྲངས་ ༤༠ འདེམས་
སྒྲུག་གིས་ཟླ་བ་ལྔ་རིང་ལས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་
ཤེས་བྱ་བོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་སྤྱི་ཡོངས་
ཀྱི་གནས་ཚད་ཐོག་ཆབ་སྲིད། རྨང་གཞི་དང་
རྩིས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བཅས་ཟབ་སྦྱོང་གནང་རྒྱུ་
ཡིན་འདུགགཞུང་ཆེན་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་སློབ་གཉེར་གྱི་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །བོད་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་རླབས་ཆེན་དགོངས་བཞེད་དང་ལམ་
སྟོན་འོག་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་འཚམས་པར་
༼གཞུང་ཆེན་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་པའི་
སློབ་ཡོན་སྒྲིག་གཞི།༽དེ་ཉིད་གཏན་འབེབས་
གནང་ཡོད། དེའི་དགོངས་དོན་བྱེས་འཁོད་
ཆོས་ལུགས་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་མ་མཆིས་
པའི་བསླབ་པ་མཐར་སོན་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་
ནས་གཞུང་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་རིགས་གཅིག་
རྐང་འཛིན་པ་ཐོན་རྒྱུའི་ལས་རིམ་གསར་གཏོད་
བྱུང་ཡོད་པས། དེའི་ནང་ཞུགས་བློ་ཡོད་རིགས་
ནས་གཤམ་གསལ་དུས་ཚོད་དང་། ཆ་རྐྱེན་
འོག་འཚང་སྙན་འབུལ་འཐུས།
སློབ་ཚན།
ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ། མཛོད། རྣམ་འགྲེལ། འདུལ་
བ། སྔགས།

སློབ་གཉེར་བ་དང་སློབ་ཡོན་གྱི་གྲངས་ཚད།
ལོ་རེར་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་
དྲུང་བོན་བཅས་ནས་སློབ་གཉེར་བ་བཅུ་རེ་
དང། ཇོ་ནང་ནས་ལྔ་བཅས་ཁྱོན་སློབ་གཉེར་བ་
གྲངས་ ༥༥ འཛུལ་ཞུགས་ཆོག་པ་ཡིན། ཆོས་
བརྒྱུད་སོ་སོའི་རྩེད་ཕུད་གཉིས་རེ་དང་། ཇོ་
ནང་ནས་གཅིག་བཅས་ཁྱོན་སློབ་གཉེར་བ་བཅུ་
གཅིག་གི་སློབ་ཡོན་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
སྦྱོར་རྒྱུ། དེ་འཕྲོས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞིའི་སློབ་
ཡོན་དོ་བདག་སོ་སོས་ཐབས་འཚོལ་བྱ་རྒྱུ།
ཤེས་ཚད།
དགོན་སྡེ་སྒྲིག་འཛུགས་སོ་སོའི་ལམ་སྲོལ་ལྟར་
དགེ་བཤེས་སམ་སློབ་དཔོན་དང་ཚད་མཉམ་
བསླབ་པ་མཐར་སོན་གྱི་ལག་འཁྱེར་ཡོད་པ་
དང༌། དེའང་ཉུང་མཐར་བརྒྱ་ཆ་དྲུག་ཅུ་ལོན་པ་

ཞིག་དགོས།
དགོས་ངེས་ཡིག་ཆ།
༡༽ དྭང་བླང་དཔྱ་དངུལ་འབུལ་དགོས་རིགས་
ནས་དག་མཆན་འཁོད་པའི་དཔྱ་ཁྲལ་ལག་དེབ་
ཀྱི་ངོ་བཤུས།
༢༽ འབྲེལ་ཡོད་དགོན་སྡེའི་མཁན་པོའམ་དབུ་
འཛིན་གྱི་རྒྱབ་གཉེར་ཡིག་ཆུང་ངོ་མ།

༣༽ དགེ་བཤེས་སམ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚད་
མཉམ་ལག་འཁྱེར་དང་ཨང་ཤོག་གི་ངོ་བཤུས་
དག་མཆན་འཁོད་པ།
སྙན་ཞུ་འབུལ་ཚེས་ཉིན་མཐའ་མ།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༦ ཡིན། དེ་རྗེས་
འགེང་ཤོག་འབྱོར་རིགས་ངོས་བཞེས་གནང་
རྒྱུ་མིན།
སྙ་ཞུ་འབུལ་ཡུལ།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས།
Secretary
Department of Religion & Culture,
CTA, Gangchen Kyishong,
P. O. Dharamsala-176215,
District Kangra, H. P.
Email: religion@tibet.net,
chorig.adm@tibet.net

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ལ།།
ཐུགས་སྣང་།

འགེངས་ཤོག་དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་ལས་ཁུངས་སུ་
སྔོན་ཕུལ་ཡོད་པ་ནས་ཞུ་འཐུས།
དགོས་ངེས་ཡིག་ཆ་ཚང་ཕུལ་འབྱོར་མ་བྱུང་ན་
འགེངས་ཤོག་ངོས་ལེན་གནང་རྒྱུ་མིན།
ངོ་བཤུས་ཡིག་ཆར་ས་གནས་འགོ་འཛིན།
མཁན་པོ། དབུ་འཛིན། གཞུང་ཞབས་ཟུང་དྲུང་
ཡན་སུ་རུང་གིས་དག་མཆན་འཁོད་པ།

སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥
ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་ཐེ་ཝན་ནང་རྟེན་
གཞི་བྱས་པའི་ (National Yang- Ming
University) ཡང་མིན་གཙུག་ལག་སློབ་
གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ལུ་ཤི་ཡན་
གྱིས་འགོ་འཁྲིད་པའི་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ནས་
བོད་ཀྱི་གསོལ་གྲོན་ཁང་དུ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་
ཁག་སོགས་ཀྱི་སྨན་ཞབས་པ་ཁྱོན་མི་གྲངས་
༡༨ ཙམ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཟབ་
སྦྱོང་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་
ཚོད་ཆུ་ཚོད་ ༩ པའི་ཐོག་ཟབ་སྦྱོང་བ་དང་
ཟབ་འཁྲིད་པ་རྣམས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་དབུས་
སུ་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་
མཆོག་གིས་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་ང་ཚོ་འདི་གར་ཟབ་
སྦྱོང་ཚོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་གར་ནང་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དོ་སྣང་སླེབ་རྒྱུ་དེ་
གསར་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། བར་ལམ་ནས་རྒྱ་
གར་ནང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དོ་སྣང་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནད་གཞི་སྔོན་
འགོག་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མང་དག་ཅིག་
སྤེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་
བསྟེན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་ལས་གཞི་གཅིག་
ཆགས་ཡོད། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཕྲོད་
བསྟེན་ལས་ཁུངས་ངོས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
འཕྲོད་བསྟེན་ལ་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱུ་གལ་ཆེར་རྩི་
བཞིན་ཡོད། སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་བཀའ་ཤག་

ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེར་འཛིན་བཞིན་ཡོད།
ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱོང་ནང་མཉམ་
ཞུགས་བྱེད་མཁན་བརྒྱ་ཆ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ཞིག་
སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སྨན་ཞབས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
བཀའ་ཤག་གིས་ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེར་འཛིན་
བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། འཕྲོད་བསྟེན་ཡང་གལ་
ཆེར་རྩི་བཞིན་ཡོད་པ་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་ཞུ་
ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་འཕྲོད་
བསྟེན་ཡག་པོ་མེད་ན། སློབ་སྦྱོང་ལ་ཤུགས་
རྒྱག་རྒྱུ་ཧ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། སློབ་
གྲྭའི་འཕྲོད་བསྟེན་དེ་གཙོ་བོ་སྡེ་ཚན་ཁག་བཞི་

ཙམ་ལ་རག་ལུས་འདུག དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཕ་མ་
དང་། དགེ་རྒན་རྣམ་པ། དེ་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་དང་སློབ་
གྲྭ་ཁག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཚོགས་ཆུང་ཁགམཐའ་མ་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ལ་རག་ལུས་འདུགཕྲུ་གུ་ཐོག་མར་སློབ་གྲྭར་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་
སྐབས་ཕྲུ་གུའི་གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་ཡིན་པའི་
སྨན་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་གི་ལག་འཁྱེར་དགོས་ཀྱི་
ཡོད། གང་ལྟར་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཧ་
ཅང་ཡག་པོ་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་
རེད། ཐེ་ཝན་ཡང་མིན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་
ཁང་ནི་ཐེ་ཝན་ནང་སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་
ལ་སློབ་གསོ་སྤྲོད་སྟངས་ཐད་སྙན་གྲགས་ལྡན་

པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོས་ཆེད་མངགས་
གདན་ཞུ་བྱས་པའི་ཁོང་རྣམ་པས་དེ་རིང་ཁྱེད་
རང་ཚོར་འཕྲོད་བསྟེན་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་
སྤེལ་ཕྱོགས་ཐོག་སློབ་འཁྲིད་གནང་གི་རེད།
དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རྣམ་པས་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་
གནང་སྟེ་སློབ་གྲྭར་སླེབས་རྗེས་དེ་དག་ལག་
བསྟར་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་འདི་
གར་རྒྱ་བལ་གཉིས་ནས་སྨན་ཞབས་པ་ཁག་
གཅིག་སླེབས་པ་རྣམས་ནས་ཟབ་སྦྱོང་ཉན་པ་
ཙམ་མ་ཟད། དྲི་བ་གང་མང་བཏང་སྟེ་གོ་བསྡུར་
སྦྱང་བཤད་ལྷུག་པོ་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་གསུང་བཤད་དང་དེ་ནས་དབྱིན་སྐད་ཐོག་
གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ལུ་ཤི་ཡན་
གྱིས་ཁོང་གི་འགོ་འཁྲིད་པའི་ཚོགས་ཆུང་གི་
ཚོགས་མི་རྣམ་པ་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་གསུང་
བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་བརྙན་འཕྲིན་བརྒྱུད་
ཐེ་ཝན་ནང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་སྐོར་ཚན་པ་ཞིག་
བསྟན་ཡོད།
ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱོང་དེ་བཞིན་ཕྱི་
ཚེས་ ༡༥ ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་ཉིན་གྲངས་
ལྔའི་རིང་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་མ་ཟད། ཟབ་
འཁྲིད་བ་རྣམས་ཐེ་ཝན་གྱི་སྨན་པ་གཅིག་གིས་
གཙོས་སྨན་ཞབས་པ་དང་སློབ་ཐོན་པ་སོགས་
ཡིན་འདུག

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 6 ཚེས་ 9 ཕྱི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 17

སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལུགས་བསམ་བོད་མིའི་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་ཁང་དབུ་འབྱེད་དང་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ལ་ཇི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་
ལྟར་ཉིན་འདིའི་སྔ་དྲོ་སྦེལ་ཀོབ་ལུགས་བསམ་
བསམ་གྲུབ་གླིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་མཉམ་
འབྲེལ་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་དབུ་འབྱེད་དང་རབ་
གནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་མཛད་པ་དང་སྦྲགས་
ཚོགས་ཁང་གསར་པ་དེའི་ནང་གོ་སྒྲིག་ཞུས་
ཡོད་པའི་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་ཆགས་གསར་རྙིང་
གཉིས་ནང་གི་རང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བརྒལ་བའི་བགྲེས་
སོང་ཆིག་སྟོང་བརྒལ་བ་ཞལ་མཇལ་བཀའ་
སློབ་ཞུ་བར་བཅར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་རང་ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་མིན་
སོགས་ཀྱི་བཀའ་རྩད་ཕེབ་པ་དང་སྦྲགས་གཞིས་
ཆགས་ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་དཀའ་ངལ་
སྐྱོན་མཁན་གྱི་བགྲེས་སོང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་མི་ཚེ་
དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་སྐོར་གྱི་བཀའ་
སློབ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སྩལ་བ་མ་ཟད་ཁོང་རྣམ་
པར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མཆོག་དང་། གུ་རུ་རིན་
པོ་ཆེའི་གཟུངས་སྔགས། གཞན་ཡང་དམིགས་
རྩེ་མ་སོགས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ་ཡོད།
དེ་ཡང་སྐབས་དེར་༸གོང་ས་
མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་ཕེབ་དོན། ཁྱེད་རང་ཚོ་
འདི་དག་གི་མི་ཚེ་གང་ཙམ་རྫོགས་འགྲོ་གི་ཡོད་
ཀྱང་སེམས་ཁྲལ་སོགས་རྩ་བ་ནས་མ་བྱེད། ད་

བར་དུ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་དཀའ་ངལ་ཁྱད་གསད་
ཐོག་གཞིས་ཆགས་འདི་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་པ་
རེད། གཞིས་ཆགས་འདི་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དང་
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
རེད། སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེར་
བརྟེན་ཁྱེད་ཚོའི་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་
ཡོད། ད་ཆ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པ་དང་ཆབས་
ཅིག་ད་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་རྩ་བསགས་ཡོད་པ་

དེ་དག དཔེར་ན། དཔེ་ཆ་བལྟས་སྒོམ་བརྒྱབ་
པ་སོགས་དེ་ཙམ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། རང་གིས་
ལུས་པོས་དཀའ་ངལ་བརྒྱབ་སྟེ་བོད་བསྟན་སྲིད་
ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཤིག་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་བསོད་
ནམས་བསགས་ཡོད་པ་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་མི་ལུས་ཐོབ་ཐུབ་
རྒྱུ་དང་མི་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བོད་པའི་མི་
རིགས་ཤིག་ཐོབ་རྒྱུའི་སྨོན་ལམ་རྒྱོབ་དང་སྨོན་
ལམ་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨོན་

ལམ་བརྒྱབ་ཆོག དེ་དང་ཆབས་ཅིག་མ་ཎི་དང་
ཐུབ་པའི་མཚན་སྔགས། བཛྲ་གུ་རུ། དམིགས་
རྩེ་མ། སྒྲོལ་མའི་གཟུངས་སྔགས། དེ་དག་
ཡག་པོ་འདྲེན་ནས་བློ་བདེ་པོ་བྱས་སྡོད། ཅེས་
བཀའ་སློབ་ཕེབས་རྗེས་ཐུབ་པའི་མཚན་སྔགས་
སོགས་ཀྱི་
ལྗགས་ལུང་

བཀའ་དྲིན་ཆེ་
བ་སྩལ། དེ་
རྗེས་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་
གི་སྦེལ་ཀོབ་
ལུགས་བསམ་

གཞིས་གྲོང་
དང་པོའི་བྱང་
ཆུབ་མཆོད་
རྟེན་ལ་རབ་
གནས་བཀའ་

དྲིན་བསྐྱངས་
རྗེས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་གདན་ས་སྨིན་གྲོལ་
གླིང་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། དགོན་དེའི་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་བསུའི་མཛད་སྒོ་ཚོགས་
ཡོད་པར་དགོན་དེའི་གྲྭ་བཙུན་གྲངས་ ༣༠༠༠

ལ་ཉེ་བ་བཅར་ཡོད་པ་ཁོང་རྣམས་ལ་མགོན་པོ་
གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པའི་ནང་
། དགོན་འདིའི་བསྟན་བདག་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཁྲི་
འཛིན་ཟུར་པ་ཞིང་གཤེགས་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཐུགས་སྐྱེད་མཛད་འཕྲིན་
ལ་ཡི་རང་དང་རྗེས་དྲན་མཛད་པ་མ་ཟད། དགོན་
འདིའི་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་གཉེར་
གནང་ཕྱོགས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་མཛད། དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་
པར་ཐུག་ཡོད་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
གནང་བའི་ཐོག་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ལུང་རྟོགས་
གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱུག་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་
དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
གསུམ་བྱ་གལ་ཆེ་བས་དེའི་ཐད་ཚང་མས་ཧུར་
སྐྱེད་གནང་དགོས། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྟན་
པ་དང་སྐད་ཡིག་དེ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་
བ་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བླ་
སྲོག་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་གིས་བཟུང་ཡོད། ལྷག་དོན་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་སེམས་ནང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྟན་
པར་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱས་ཏེ། གནས་པ་དེ་སྲིད་
དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་དང་སྤོབས་པ་
གནས་ངེས་ཡིན་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སྐད་ཡིག་སྐོར་ལ་བཀའ་སློབ་
ཟབ་རྒྱས་ཕེབས་ཡོད།།

རྒྱ་གཞུང་གིས་འཁྱོག་བཤད་ལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུཌ་ཀྱི་དགག་ལན།
༄༅། །རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གསར་འགྱུར་
བརྒྱུད་ལམ་ཤིང་ཧྭ་ (Xinhua) དྲ་རྒྱའི་ཐོག་
གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༨ ཉིན་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་
ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ནམ་
རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཡུས་ཀྲེང་
ཧྲེང་ (Yu Zhengsheng) ཀན་སུའི་ཞིང་
ཆེན་ (Gansu province) ཀན་ལྷོ་བོད་
རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་དུ་ཕྱིན་ཡོད། སྐབས་
དེར་ཁོ་པས། བོད་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་
ལྷིང་དང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་
ལས་གཞི་གལ་ཆེན་གཉིས་ཤུགས་ཆེར་སྤེལ་
ཏེ་འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཚེ། བོད་རིགས་
མི་མང་སྔར་ལས་ཏང་དང་མཐུན་སྒྲིལ་རྡོག་
རྩ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་ཐུབ་པའི་སྐོར་དང། ཏཱ་
ལའི་བླ་མའི་བོད་ཆེན་པོའི་ཚད་མཐོའི་རང་
སྲིད་རང་སྐྱོང་དམིགས་འབེན་དུ་བཟུང་བའི་
དབུ་མའི་ལམ་ནི། རྒྱ་ནག་གི་རྩ་ཁྲིམས་དང་
མི་རིགས་རང་སྐྱོང་ས་ཁུལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་
གཉིས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་ཟླ་ཡིན་སྐོར་
བརྗོད་པ་དེར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་
དྲིལ་དྲུང་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་
ཀྱིས་ལན་འདེབས་གནང་དོན། ཀྲུའུ་ཞི་ཡུས་
ཀྲེང་ཧྲེང་གི་སྐད་ཆ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་ནང་དམ་བསྒྲགས་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་སྲིད་
བྱུས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་དངོས་ཡོད་
གནས་སྟངས་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགལ་
བ་ཆགས་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བསྐྱར་ནན་ཐོག་ཞུ་རྒྱུའི་
གནད་དོན་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་

བོད་ནང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་བརྟན་ལྷིང་བཟོ་
དགོས་ན། བོད་ནང་འཛུགས་སྐྲུན་ཡར་རྒྱས་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཀྱང་
བོད་མི་ཚོའི་མངོན་འདོད་ལ་བརྩི་བཀུར་ཞུ་
དགོས། བོད་མི་ཚོའི་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་
ཕྲན་བུ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ལས་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་རང་དབང་དགོས་རྒྱུ་ནི་གནད་དོན་ཆེ་བ་
ཆགས་ཡོད། ལྷག་པར་ཀྲུའུ་ཞི་ཡུས་ཀྲེང་ཧྲེང་
གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་རྒྱ་ནག་
མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་
དང་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་
བབ་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་སྐོར་བརྗོད་པ་དེ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ནང་འཁོད་པ་ལྟར། བོད་མི་ཚོས་མིང་
དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་
རྩོད་བཞིན་པའི་ཀུན་སློང་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱས་པར་
བརྟེན། རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་འགན་ལས་གཡོལ་
ཐབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཚོན་
ཐུབ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་བོད་མི་ཡོངས་ལ་
མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་
ཀྱི་བསམ་འཆར་གྱི་འགྲེལ་བརྗོད་ཅེས་པའི་
ནང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་རྒྱ་ནག་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དང་
འགལ་བ་ནམ་ཡང་འགྲོ་གི་མེད་པ་གསལ་པོར་
བཀོད་ཡོད། ཅེས་ལན་འདེབས་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
བྱུས་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་རྒྱུའི་
ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོས་

རྒྱུན་འཁྱོངས་གནང་མུས་ཡིན་པ་བསྐྱར་ནན་
ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་བཞིན་
ཕན་ཚུན་གྲོས་མོལ་ཐོག་ཞི་བའི་ལམ་ནས་
སེལ་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་
པོ་འཆང་བཞིན་པར་བརྟེན། མང་གཙོའི་
ལམ་ནས་འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཆབ་
སྲིད་དབུ་ཁྲིད་རྒྱུན་འཛིན་པ་དང། བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་
མཆོག་གིས་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ལས་ནང་གི་དོན་
སྙིང་གལ་ཆེ་བ་འཛིན་བཞིན་པའི་སྲིད་བྱུས་
འོག་བོད་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་རྒྱ་ནག་དབུ་
ཁྲིད་དང་ལྷན་གནས་དུས་གང་འདྲ་ཞིག་ལའང་
དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་གྲོས་མོལ་ཆེད་གྲ་སྒྲིག་
ཨང་གསར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།
བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་
ནག་གི་དབང་སྒྱུར་ལ་མུ་མཐུད་ངོ་རྒོལ་བྱེད་
བཞིན་པར་བརྟེན་གནས་སྟངས་ཛ་དྲག་ཆགས་
ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཐོག་མུ་
མཐུད་དམ་བསྒྲགས་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་
བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟབས། ལོ་རྒྱུས་ནང་
ནམ་ཡང་བྱུང་མྱོང་མེད་པའི་བོད་མདོ་དབུས་
ཁམས་གསུམ་ནང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་ད་བར་
བོད་མི་ ༡༡༩ ནས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་
ཡོད། བོད་མི་དེ་དག་གིས་མངོན་འདོད་གཙོ་
བོ་ནི་༸གོང་ས་མཆོག་བོད་དུ་གདན་ཞུ་དགོས་
པ་དང་བོད་མི་ཚོར་རང་དབང་དགོས་པ་ཡིན།
མ་ཡིག་ངོ་མ་དབྱིན་ཡིག་ནང་ཡོད་པ་ནས་འདི་
ག་བོད་ཡིག་ཚན་པས་ཕབ་བསྒྱུར་ཞུས་པས་
དབྱིན་ཡིག་ལ་རྩ་འཛིན་ཡོང་བ་ཞུ།།

གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འབར་རྫས་གས་འཐོར་གྱི་དོན་རྐྱེན་ཐད་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་འབོད་བསྐུལ།
༄༅། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་གྱི་
ཞོགས་པའི་ཆུ་ཚོད་ ༥ དང་སྐར་མ་ ༡༥
ཡས་མས་ནས་རྒྱ་གར་བྷི་ཧར་མངའ་སྡེའི་
ནང་ཡོད་པའི་ནང་པའི་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་
གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་ར་བའི་ནང་
གི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ཉེ་འཁྲིས་སོགས་དང།
མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་དང་ཐག་མི་རིང་བའི་
སར་ཡོད་པའི་༸རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་
ཆེའི་བཞུགས་གནས་གཏེར་སྒར་དགོན་པ་
དང་། ཉི་ཧོང་གིས་བཞེངས་པའི་སྟོན་པའི་
སྐུ་བརྙན་གྱི་ཉེ་འགྲམ་སོགས་སུ་འབར་རྫས་
གྲངས་ ༡༠ གས་འཐོར་བྱུང་ཡོད་པ་ལས།
དགེ་འདུན་པ་གཉིས་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་
ཆེན་ཕོག་རྗེས་ཛ་དྲག་ཐོག་སྨན་ཁང་དུ་སྐྱེལ་
དགོས་བྱུང་ཡོད་འདུག མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་བརྙན།
ལྷ་ཁང་སོགས་ལ་གཏོར་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱུང་
མེད་རུང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་བསྟི་གནས་དེ་ལྟ་
བུར་འབར་རྫས་གས་འཐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་
ཚབས་ཆེ་ཐོན་པ་ནི་ཆེས་བློ་ཕམ་དང་བརྗོད་
དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན།
མ་འོངས་པར་དེ་རིགས་མི་
འབྱུང་བའི་ཆེད་གནས་ཡུལ་དབུས་སའི་

གཞུང་ནས་ཉེས་ཅན་བརྩད་ཞིབ་དང་། ནང་
པའི་དགོན་གནས་ཁག་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་དོ་ནན་
ཞུ་དགོས་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང། ༸རྒྱལ་
དབང་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱྭའི་
སྲུང་འདོམས་ལའང་ཞུ་སྒོ་སྔར་ལྷག་དགོས་པ་
སོགས་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་མཆོག་དང། ཧི་མ་
ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག སྦི་
ཧར་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་སོ་
སོར་སྤྱི་ལྷན་ནས་སྙན་ཞུ་ཕུལ་ཡོད།
དེ་བཞིན་ཆོས་བརྒྱུད་དབུ་འཁྲིད་
བླ་ཆེན་ཁག་དང། རང་རེའི་དགོན་གནས་
སོགས་ཁུངས་སོ་སོའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་སྔར་
བས་རྫི་གསང་རྣོན་པོས་ཐུགས་སྣང་གཟབ་
སྐྱེད་གནང་དགོས་པ་དང། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ད་རེས་
ཀྱི་དོན་རྐྱེན་འདི་འབྲེལ་གསུང་འཕྲིན་ཕེབས་
དོན་དང་། རྒྱུན་དུ་བཀའ་སློབ་ཕེབས་དང་
ཕེབས་བཞིན་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་མིའི་རིན་ཐང་
དང་། ཞི་བདེ་དང་འཚེ་བ་མེད་པ། ཆོས་ལུགས་
ཕན་ཚུན་ལ་གུས་བཀུར་དང་བརྩི་འཇོག་བྱེད་
དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཡིན་པས་སྤྱི་ཚོགས་སོ་
སོའི་ནང་འགན་ཡོད་ཚང་མས་ལམ་སྟོན་དང་
ཉམས་ལེན་གནང་དགོས་བཅས་ཀྱི་འབོད་
བསྐུལ་ནན་ཏན་ཞུ་རྒྱུ།